

REFERAT Klima-, Miljø- og Planudvalget d. 09-01-2024

Mødedato Tirsdag d. 09. januar 2024 kl. 13:00

Mødested Fælleden, 1.S04

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Etablering af pulje til fælles varmforsyning i landsbyer.....	4
Afrapportering af den borgerrettede klimapulje.....	9
Kommissorium: Analyse af optimering af kørsel.....	12
Klimaplan - prioritering af tiltag.....	15
Gennemgang af cykelstipulje.....	18
Endelig vedtagelse af dispositionsforslag for Adelgade Syd.....	20
Endelig vedtagelse af Politik for Skanderborg Midtby.....	22
Politikkontrol af sagsbehandlingstider.....	24
Meddelelser.....	26
Evt.....	27
Underskriftsark; Godkendelse af beslutningsprotokol.....	28

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-A00-81-23

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog

- at godkende dagsordenen.

Punkt 2: Etablering af pulje til fælles varmforsyning i landsbyer

13.03.18-Ø40-1-23

Resume

Byrådet skal med denne sag tage stilling til evt. oprettelse af midlertidig pulje til landsbyer, som selv etablerer fælles varmforsyning.

Sagsfremstilling

En række landsbyer i kommunen, som ikke kan få fjernvarme fra de eksisterende fjernvarmeværker, arbejder aktivt for at etablere en lokal fælles varmeløsning som erstatning for deres nuværende individuelle forsyning med naturgas, olie, biomasse eller varmepumper. Det kræver en del undersøgelser og konsulenthjælp i den indledende undersøgelsesfase. De økonomiske omkostninger til dette kan være en faktor til at stoppe sådanne projekter. Det vil en ny pulje kunne afhjælpe.

Samtidig har Staten pålagt kommunerne at lave varmeplanlægning for alternativer til naturgas. Dertil har alle kommuner fået midler.

En ny pulje til fælles varmforsyning i landsbyer i Skanderborg Kommune vil blive finansieret af de resterende 800.000 kr. af de statslige midler.

Puljen vil understøtte klimapolitik og Strategisk Varmeplan

Skanderborg Kommunes klimapolitik har bl.a. disse klimamål:

- I 2030 har Skanderborg Kommune som geografi reduceret CO₂-udledningen med 70 % i forhold til 1990
- I 2050 er Skanderborg Kommune som geografi CO₂-neutral.

Skanderborg Kommunes Strategiske Varmeplan har bl.a. denne vision:

- I 2030 ønsker Skanderborg Kommune 100 % vedvarende og bæredygtig energi med høj ressourceudnyttelse og forsyningssikkerhed i varmforsyningen.

I den Strategiske Varmeplan er blandt andet beskrevet: "Flere kollektive varmeløsninger uden for fjernvarmeområder" og "Eksisterende områder uden fjernvarme hjælpes til kollektive løsninger, hvis det er relevant, og der er lokal opbakning. Nye tætte boligområder udenfor fjernvarmeområder bør ligeledes have lokal fælles varmforsyning (f.eks. nærvarme eller termonet), så støj fra varmepumpers ude-dele minimeres. Løsningerne kan være helt lokale i et boligområde/en vej. Evt. koblet med vedvarende energiproduktion i et energifællesskab."

Den nye pulje skal understøtte udvikling af kollektive løsninger udenfor fjernvarmeområder.

Pulje fra Region Midtjylland og Sjelle som eksempel

Region Midtjylland har en pulje til "Den bæredygtige landsby". Puljen skal søges af kommuner i samarbejde med landsbyer. Dette har Skanderborg Kommune gjort sammen med fem landsbyer og modtaget tilskud til udvikling af lokal fælles varme i hhv. Sjelle, Voerladegård, Skjørring, Tebstrup og Nr. Vissing. I de fire af de fem ansøgninger er opnået det maksimale tilskud på 95-100.000 kr. Disse steder kan dermed ikke søge regionens pulje igen.

Sjelle, som er længst med deres indledende undersøgelser, har derudover fået 141.000 kr. i tilskud fra Skanderborg Kommunes borgerrettede klimapulje.

Sjelle har haft fem borgermøder. Den etablerede arbejdsgruppe har derudover haft mange møder, har været rundt til alle husstande med foldere, har lavet spørgeskemaundersøgelse, har lavet en varmeberegner på deres hjemmeside m.m. Læs mere her: [Sjelle termonet](#). De har bl.a. haft udgifter til en konsulent, som har udarbejdet varmeprojekt og deltaget i borgermøder. Der bliver udgifter til konsulent i forhold til data til VVM-ansøgning og til advokat til etablering af selskab. I alt omkostninger på ca. 200.000 kr. for en landsby.

Det var vigtigt for arbejdsgruppen i Sjelle (ildsjælene), at de ikke - udover at bruge egen/frivillig tid - skulle finansiere de nødvendige konsulenttydelser og kommunikationsmateriale på et tidligt tidspunkt i processen, hvor de kun var i undersøgelsesfasen og ikke havde hele byen med.

Den nye pulje er ikke tiltænkt landsbyer, som er så langt som Sjelle. Den er tiltænkt de næste landsbyer, som ønsker at gå samme vej. Nogle landsbyer har som nævnt fået nogle midler fra Regionen, men ikke tilstrækkeligt til f.eks. at få udarbejdet et varmeprojekt. Andre landsbyer er lige startet op med en arbejdsgruppe og med viden om, at der er interesse i deres landsby for at undersøge mulighederne for fælles varmforsyning.

Puljen er tænkt til at hjælpe ildsjælene, som bruger egen/frivillig tid på dette, så de ikke også skal finansiere at få lavet de indledende undersøgelser.

Se mere om forskellige fælles varmeløsninger og lånemuligheder i bilag 1.

En ny Skanderborg pulje

En ny pulje til fælles varmforsyning vil have til formål at hjælpe lokale landsbyer i Skanderborg Kommune til omstilling fra især olie og naturgas til lokal fælles varmforsyning, hvor det er relevant, og der er lokal opbakning.

Der foreslås en pulje på 800.000 kr., som kan søges løbende. Midlerne kan bruges i undersøgelsesprocessen, fra der er nedsat en aktiv arbejdsgruppe om lokal varmforsyning, indtil der foreligger et varmeprojekt med tilhørende VVM-screening. Midlerne kan bruges til f.eks. konsulenter, advokat og kommunikationsmateriale.

Tildelingskriterier

De konkrete ansøgninger vurderes individuelt, og der tildeles støtte ud fra en helhedsvurdering af bl.a.:

- Relevans og effekt samt at der er mindst 30 boliger med olie og naturgas involveret
- Aktiv lokal arbejdsgruppe, som repræsenterer lokalområdet
- Lokal opbakning undersøgt.

Puljen dækker den indledende screening for varmforsyningsmuligheder med 100 %. Øvrige forhold dækkes med 50 %. De resterende 50 % kan komme fra andre puljer og/eller frivillige timer á 100 kr.

Tildelingen kan ske administrativt og indenfor fire uger efter ansøgningen.

Ansøger kan søge om et led i processen ad gangen (nr. 2-7 i eksempel på proces for landsby herunder) - og i alt maksimalt 150.000 kr.

Se bilag 2 for uddybende beskrivelse af puljen.

Eksempel på proces for landsby

En proces for en landsby kan eksempelvis se ud som følger:

1. Etablering af lokal aktiv gruppe om fælles varmforsyning
2. Screening
3. Undersøgelse af lokal opbakning (borgermøde, spørgeskema m.m.)
4. Projektforslag eller vurdering af økonomi til anlæg og prisoverslag
5. Undersøgelse af lokal opbakning
6. Etablering af selskab
7. VVM-screening
8. Ansøgning til kommunen
9. Detailprojektering
10. Udbudsmateriale og licitation
11. Udførelse.

Økonomi

En ny pulje til fælles varmforsyning i landsbyer i Skanderborg Kommune vil ikke belaste Skanderborg Kommunes budget, da den vil blive finansieret af midler fra Staten til varmeplaner m.m.

Skanderborg Kommune har modtaget ca. 2 mio. kr. og vil modtage yderligere ca. 0,2 mio. kr. Midlerne skal anvendes til varmeplanlægning m.m., lokale koordinationsfora og til understøttelse af mindre, fælles varmforsyningsanlæg.

Skanderborg Kommune har brugt af midlerne til udarbejdelse af Strategisk Varmeplan til møder i Koordinationsforum, til screening af varmemuligheder i de syv største landsbyer uden fjernvarme, til kommunens bidrag til at kunne søge midler fra Regionens pulje til landsbyer samt til projektledelse. I alt er anvendt ca. 1,4 mio. kr. til dette.

Klima

Puljen foreslås forbeholdt områder med mindst 30 olie- og naturgasfyr, som er dem, der udleder mest CO₂. En landsby med 30 standardhuse med naturgasfyr vil udlede ca. 117 tons CO₂ pr. år, mens en landsby med 30 oliefyr vil udlede ca. 171 tons.

Sjelle har 83 naturgasforbrugere (hvoraf seks er mellemstore), og 12 forbrugere med oliefyr (heraf én mellemstor). Deres udledning vil svare til ca. 400 tons CO2 pr år, eller ca. 7.800 tons CO2 over 20 år. Ifølge varmeprojektet for Sjelle vil termonet udlede ca. 163 tons over 20 år, mens individuelle luft-vand varmepumper vil udlede 184 tons over 20 år.

Et fælles varmeprojekt vil formentlig også betyde, at flere forbrugere skifter fra olie og naturgas til alternativ hurtigere, end de ellers ville have gjort.

Klimarådet har anbefalet en afgift pr. ton CO2 på 1.500 kr. De samlede 7.800 tons CO2 mindre til atmosfæren i Sjelle ville svare til en sparet afgift på 11,7 mio. kr. eller 600.000 kr./år.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at puljen til fælles varmforsyning oprettes
- at kriterierne for tildeling af midler fra puljen godkendes.

Sagen fremsendes til Klima-, Miljø- og Planudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra direktionen.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Direktionen, 18. december 2023, pkt. 305:

Fraværende: Lone Rasmussen

Direktionen vedtog at indstille,

- at puljen til fælles varmforsyning oprettes
- at kriterierne for tildeling af midler fra puljen godkendes
- at puljen lukkes ned, når midlerne er opbrugt.

Sagen fremsendes til Klima-, Miljø- og Planudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Bilag 1_Fremtidig varmforsyning i landsbyer i Skanderborg Kommune

Bilag 2_Pulje til udvikling af fælles varmforsyning i landsbyer i Skanderborg Kommune

Slides Ny pulje til fælles varmforsyning i landsbyer.pptx

Punkt 3: Afrapportering af den borgerrettede klimapulje

00.16.00-S49-2-20

Resume

Den borgerrettede Klimapulje har uddelt midler 3 gange. Senest i april 2023. Denne dagsorden indeholder afrapportering af årets udmøntning af midler samt opnåede resultater af tidligere uddelinger.

Sagsfremstilling

Kriterier for modtagelse af midler fra den borgerrettede klimapulje blev senest revideret af Byrådet på deres møde den 21. december 2022. Det grønne panel indstiller sine afgørelser til administrationen, som formelt godkender prioriteringen og træffer den endelige afgørelse i forhold til de politisk vedtagne kriterier. Det grønne panel består af:

- 1 repræsentant for borgerne/lokalsamfund – udpeget af Landsbyfællesskabet
- 1 repræsentant for erhvervslivet – udpeget af ErhvervSkanderborg
- 1 repræsentant fra forsyningsvirksomhederne – udpeget af forsyningselskaberne (i praksis går det på skift mellem direktøren for Skanderborg Forsyning og direktøren for Renosyd)
- 2 byrådsmedlemmer (formand og næstformand for Klima-, Miljø- og Planudvalget).

Puljen var i foråret 2023 på 500.000 kr.

Der var 11 ansøgninger for i alt 755.388 kr. Der blev bevilliget 383.500 kr. fordelt på 5 projekter (se bilag). Dertil kommer 4.031 kr. til annoncering. ErhvervSkanderborg har efterfølgende måtte afvise at gennemføre deres projekt, da de kun fik ½ af deres ansøgte midler og ikke kan finde alternativ finansiering af resten.

Det vil sige, at der er 207.469 kr. tilbage i puljen. Der er ikke taget en beslutning om, hvad disse midler skal bruges til. De er tidligere overført til kommunens øvrige klimatiltag.

Ansøgninger og bevillinger april 2023

Der er tildelt støtte til følgende (projekternes indhold er beskrevet i bilag)

Navn	Organisation	Budget	Ansøgt	Bevilliget
I alt			755.388	383.500
Den bæredygtige gårdhave	UCS10		7.500	7.500
Det grønne rum	Gl. Rye Skole	820.000	100.000	100.000
Omstilling Alken	Omstilling Alken		10.000	0
Nytte og prydhave i Boenhed 12 på Sølund	Boenhed 12	7.000	6.000	0
Klimavirksomhed Skanderborg	ErhvervSkanderborg		188.665	95.000
Energifællesskab i Sjelle med Termonet som kollektiv varme	Sjelle Bylaug	254.000	141.000	141.000

Sy med ATTER	ATTER	22.700	0
Genanvendt Sportstøj i Ry Hallerne	Frivilligruppe i samarbejde med Ry Hallerne	24.000	40.000
Plant en 2030-miniskov	Grønne Nabofællesskaber	71.000	0
Materialestanderen	Jens Martin-Architecture & Design	112.500	0
Grøn omstilling i mindre virksomhed	Camillas Diner	70.023	0

Tidligere uddelte midler (se mere i bilag):

AMOK I og II: Madkurser om plantebaseret mad for hhv. 40 kommunalt ansatte, der laver mad som en del af deres arbejde og 12 ansatte i erhvervskøkkener. Kurserne bestod af foredrag med tilhørende bog (Stig Ladefoged: Spis mere plantebaseret. En forskningsbaseret tilgang til et sundere liv.) og praktiske kurser i køkken om hhv. kold og varm mad. Deltagerne var meget tilfredse og ”vil helt sikkert praktisere nogle af tingene”.

Makram et hjem: 4 workshops hos Værdicentralen i upcycling af brugte ting ved at knytte bånd på. Tingene blev efterfølgende udstillet i Tiny House ved Værdicentralen. 38 borgere har deltaget; 3 ud af 4 vil bruge makram igen som upcyclingsværktøj. Projektet fik omtale i båd Ugeavisen Skanderborg og i SkanderborgLiv.

Bogudgivelse og formidling af ”Et år for klimaet”: Bogen er nu på 88 biblioteker, inkl. alle i Skanderborg Kommune. Pia og hendes datter var i Go’ morgen Danmark søndag morgen den 27. november, artikel i Midtjyllands Avis den 29. november 2022, Klimaquiz på Skanderborg, Galten og Hørning biblioteker, oplæg på Klimafesten i foråret 2022 i samarbejde med Renosyd, og oplæg på biblioteker.

Permahave til STU: Haven er ved at blive etableret. Haven indgår som en naturlig del af gruppe 3’s daglige rutiner og skema, og i faget handy og valgfagsholdet udeliv. Her følger eleverne årets gang og deltager i forskellige relevante havearbejdsopgaver og dertil undervisning. Projektet har været i SkanderborgLiv.

Madfærd – mindre madspild på Mølleskolen: Et projekt til nedbringelse af madspild. Igennem nogle måneder blev madspild fra hhv. køkkenet, kantinen og klasserne vejet og vurderet på en særlig vægt med tilhørende software. Timer og målinger er foretaget. Men Madfærd stoppede på Mølleskolen, inden resultaterne blev brugt. Vægten har Vores Køkken overtaget.

Tøj af aflagt sengetøj – Atter: Sammen med UCS10 Skanderborg, hvor 15 elever fra deres designhold lavede tøj ud fra aflagt sengetøj. Resultatet blev efterfølgende udstillet i Kulturhuset. Deltagerne var vældig tilfredse.

Greenday – bygninger af kork: Udvikling af et koncept med modulært byggesæt med bygninger af kork. Kork er et CO2-venligt materiale og har mange gode egenskaber. En bygning af kork er etableret i Almas Intelligente have ved Mølleskolen. Almas Intelligente have blev indviet 22. september 2023.

Ole Lund Kirkegaard skraldespande ved legepladsen i Dyrehaven: Projektet er udsat til Skanderborg Kommune har valgt strategi og spande til affaldssortering i det offentlige rum.

Skolehaver: Etablering af mobile haver i en række kommunale institutioner. Dette projekt er udsat nogle gange, og nu opgivet.

Hjemmebyggede el-genbrugscykler: Aflyst pga. mangel på batteri-kit.

Ry Aftenskole – Husholdninger og klima: Aflyst pga. sygdom

App – Kom vi deler: Aflyst pga. sygdom.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at afrapporteringen tages til efterretning
- at de overskydende midler overføres til gennemførelse af Skanderborg Kommunes klimaplan.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at tage afrapporteringen til efterretning
- at de overskydende midler overføres til gennemførelse af Skanderborg Kommunes klimaplan.

Bilag

Evaluering ATTER

Evaluering Borgerrettet Klimapulje dec 2023

Slides Klimapuljen afrapportering 2023.pptx

Punkt 4: Kommissorium: Analyse af optimering af kørsel

81.13.01-Ø54-1-23

Resume

Med denne sag behandles kommissorium for den analyse, der jf. forandring 38 i Budgetaftale 2024-2027 skal foretages med henblik på at optimere kørsel i regi af det eksisterende Kørselskontor.

Sagsfremstilling

Som et led i at optimere kørselsforbruget har Byrådet i budgetaftalen for Budget 2024-2027 vedtaget (forandring nr. 38):

"Analyse af optimering af kørsel

Der anvendes på tværs af politikområder betydelige beløb på kørsel. Det skal derfor analyseres, om der er et potentiale for optimering af kørsel i regi af det eksisterende Kørselskontor i Skanderborg Kommune. Der fremsendes et uddybende kommissorium for analysen til politisk behandling. Analysen skal være afsluttet, således at resultaterne kan indgå i budget-processen for Budget 2025-2028. Analyseresultaterne kan også give inspiration til implementering af forandringen vedrørende besparelsen på kørsel på specialområdet vedrørende skoler og pædagogiske tilbud."

Analysens formål og indhold

Formålet med analysen er at belyse potentielle optimeringsmuligheder af kørsel i Skanderborg Kommune bredt.

Analysen vil indeholde følgende elementer:

- Identificerede optimeringspotentialer
- Inspiration fra andre kommuner
- Effektivisering af interne processer, herunder analyse af potentialer i indkøb og drift af kørsel
- Forslag til udrulningsplan/tidshorisont for realisering af de identificerede optimeringspotentialer og organisering af arbejdet med kørsel fremadrettet.

Organisering og tidsplan

Der nedsættes en administrativ styregruppe for arbejdet, som er beskrevet i kommissoriet.

Tidsplanen for analysen tilrettelægges således, at analyseresultaterne kan indgå i budgetprocessen for Budget 2025-2028. Resultaterne af analysen præsenteres for Byrådet på budgetstatusmøde i juni 2024, og før det i koncernledelsen og fagudvalg.

Vedlagt er et forslag til kommissoriet for analysen.

Supplerende sagsfremstilling til Børne- og Ungdomsudvalget, Klima-, Miljø- og Planudvalget, Sundheds- og Omsorgsudvalget og Arbejdsmarkedsudvalget i januar 2024:

I 2022 blev der anvendt 56,7 mio. kr. inkl. kollektiv trafik på området. Udgifterne har samlet været stigende over de seneste år. Kommissoriet er opdateret i henhold til koncernledelsens beslutning.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at forslag til kommissorium godkendes.

Sagen fremsendes til Klima-, Miljø- og Planudvalget, Sundhed- og Omsorgsudvalget, Arbejdsmarkedsudvalget og Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at tiltræde indstillingen fra koncernledelsen.

Sagen fremsendes til Sundhed- og Omsorgsudvalget, Arbejdsmarkedsudvalget og Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning fra Børne- og Ungdomsudvalget, 4. januar 2024, pkt. 6:

Fraværende: Charlotte Vindeløv, Miriam Lund Rahbek

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog at indstille,

- at kommissoriet godkendes, dog med bemærkning om at det også fremadrettet fastholdes, at kørslen skal bero på en individuel vurdering af det enkelte barns behov.

Sagen fremsendes til Klima-, Miljø- og Planudvalget, Sundhed- og Omsorgsudvalget, Arbejdsmarkedsudvalget og Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning fra Koncernledelsen, 12. december 2023, pkt. 192:

Fraværende: Jørn Prætorius

Koncernledelsen vedtog at indstille,

- at kommissoriet godkendes, dog således at kommissoriet tilføjes følgende inden den politiske behandling:
  - Data på kørsels omfang i kr.
  - Antal medarbejdere ansat i kørselskontoret
  - En beskrivelse af målsætninger/prioriteringer i forhold til kørselsløsninger
  - En ændret plan for præsentationen af analysens resultater, så det sker på et temamøde i Byrådet, frem for i fagudvalgene.

Sagen fremsendes til Børne- og Ungdomsudvalget, Klima-, Miljø- og Planudvalget, Sundhed- og Omsorgsudvalget, Arbejdsmarkedsudvalget og Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Bilag

Kommissorium Analyse af optimering af kørsel 15-12-2023

Punkt 5: Klimaplan - prioritering af tiltag

00.17.15-G01-4-23

Resume

Klima-, Miljø- og Planudvalget skal prioritere hvilke af de 34 ikke-finansierede tiltag fra klimaplanen, der skal finansieres i budgetperioden 2024-2027.

Sagsfremstilling

Klima-, Miljø- og Planudvalget fastlagde på mødet den 5. december 2023 processen for prioritering af klimatiltag under klimaplanen. Der er på baggrund af drøftelserne i udvalget indsat spænd for forventet CO₂-effekt for de konkrete tiltag i så mange tilfælde som muligt.

På mødet vil prioriteringen af tiltagene blive faciliteret. Afsættet er dels den vedlagte liste over ikke-finansierede tiltag. Dels vedlagte tre skemaer, hvor tiltag i forhold til kommunen som geografi, virksomhed og klimatilpasning er indplaceret i forhold til reduktionspotentiale og kommunens indflydelse på gennemførelse af tiltaget.

Af de ikke-finansierede tiltag er der arbejdet på 3 tiltag, da de bygger videre på igangværende projekter. Det drejer sig om tiltag 1.1. Planlægning for vedvarende energi, herunder energifællesskaber, tiltag 1.4 Udnyttelse af overskudsvarme samt 1.8 sektorkobling på energiområdet/strategisk energiplan. Disse anbefales finansieret og gennemført.

På baggrund af udvalgets prioritering af tiltag udarbejder administrationen en tidsplan for implementering.

Politikkontrol og opfølgning på klimatiltag

Byrådet har med godkendelsen af klimapolitik og klimaplan i juni 2023 besluttet, at der skal gennemføres en årlig politikkontrol. Her vil en status på implementeringen af klimaplanen og de igangværende tiltag blive præsenteret. Samtidig fremlægges en vurdering af, om det aktuelle tiltag vurderes at være tilstrækkeligt for at indfri Byrådets målsætninger på klimaområdet, og om der er planlagte tiltag, det ikke længere giver mening at gennemføre (eksempelvis på grund af teknologisk udvikling mv.). Første politikkontrol gennemføres i foråret 2024.

Økonomi

Forandringsforslaget for tiltag i Klimaplanen, som indgik i budgetprocessen, viser et finansieringsbehov på godt 36 mio. kr. frem mod 2030. Med budget 2024-2027 er der afsat en pulje til klimaplan på 3,6 mio. kr. årligt. Dertil kommer overførte klimapuljemidler på godt 2,6 mio. kr. som et engangsbeløb for perioden 2020-2022. Klima-, Miljø- og Planudvalget har tidligere (den 8. november 2022) besluttet at anvende disse midler på tiltag under klimaplanen. Endvidere foreslås det, at uforbrugte midler fra den borger- og virksomhedsrettede klimapulje i 2023 (200.000 kr.), der udmøntes af Det Grønne Panel, anvendes til finansiering af klimatiltag, jf. andet dagsordenspunkt til dette møde.

I oversigten er finansieringsbehovet for den strategiske energiplan reduceret, da den forventes at kunne gennemføres billigere end forventet.

Samlet er budgettet til finansiering af klimaplanen således godt 17,2 mio. kr. i budgetperioden, jf. nedenstående skema.

Budget 2024-2027 (1.000 kr.)	2024	2025	2026	2027	Sum 2024-2027
Klimapulje	3.600	3.600	3.600	3.600	14.400
Overførte klimapuljemidler 2020-2022	2.650	-	-	-	2.650
Uforbrugte klimapuljemidler 2023	200	-	-	-	200
Budget - samlet	6.459	3.600	3.600	3.600	17.250

Administrationen vil, som beskrevet i klimapolitikken, fortsat aktivt afsøge muligheder for at finansiere ikke-finansierede tiltag. Det kan ske via puljer, eksempelvis Klimaalliancens udviklingspulje (et klimasamarbejde mellem KL og Danske Regioner), fonde, EU-projekter mv.

Klimamæssige konsekvenser

Prioritering af tiltag er en forudsætning for at igangsætte tiltag, der konkret bidrager til indfrielsen af Byrådets målsætninger i klimapolitikken.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at udvalget prioriterer hvilke ikke-finansierede klimatiltag, der skal finansieres i budgetperioden
- at finansierede klimatiltag gennemføres
- at administrationen udarbejder en tidsplan for implementering af klimatiltag.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog

- at følgende klimatiltag prioriteres:
  - Skovrejsning 20 ha
  - 3.2. Lavbund, 3.3. Skovrejsning, 3.7 Multifunktionel areal
  - 1.5 Energioptimerede og klimavenlige bygninger
  - 1.8 Strategisk energiplan
  - 2.16 Grøn mobilitetspolitik
  - 2.15 Klimavenlige vejanlæg
  - 3.9 Klimaneutral byudvikling
  - 2.3 Klimavenlig godstransport
  - 1.1 Styrket planlægning af vedvarende energi, herunder energifællesskaber
  - 7.2 Internet of things
  - 1.2 Solceller ved erhvervsjendomme
  - 3.4 Bioenergiklynge
  - 1.4 Nyttiggørelse af overskudsvarme
  - 2.7 Styrket supercykelsti
  - 5.9 Styrket klimasamarbejde tværkommunalt
  - 4.2 Klima- og ressourcevenligt byggeri
  - 6.8 Solceller på kommunale ejendomme

o 1.3 Fossilfri procesenergi

- at der på næste møde præsenteres en samlet oversigt over prioriterede tiltag
- at finansierede klimatiltag gennemføres
- at administrationen udarbejder en tidsplan for implementering af klimatiltag.

Bilag

Oversigt Ikke-finansierede tiltag - januar

Matrix - Oversigt over tiltag i klimaplanen - januar

Punkt 6: Gennemgang af cykelstipulje

05.04.06-G00-1-17

Resume

På mødet i Klima-, Miljø- og Planudvalget den 7. november 2023 var udvalget på rundtur i kommunen for at se på et udvalg af de cykelstiprojekter, der er på kommunens prioriteringsliste. Efterfølgende vedtog udvalget (pkt. 145) at arbejde videre med prioriteringslisten. Det sker med dette punkt.

Sagsfremstilling

På mødet i Klima-, Miljø- og Planudvalget den 7. november 2023 var udvalget på rundtur for at kigge på nogle af de lokaliteter, som er på kommunens liste med cykelstiprojekter. Efterfølgende vedtog udvalget, at gennemse kriterierne for prioriteringslisten, drøfte alternative løsninger på et overordnet niveau i forhold til kvalitetsniveau og økonomi - altså kan vi få flere trygge cykelruter for de afsatte midler, og kan klimabelastningen ved at bygge cykelstier mindskes.

Gennemse kriterierne for prioritering af cykelstiprojekter

De cykelstiprojekter, som for nuværende er på Skanderborg Kommunes prioriteringsliste, fremgår af bilag 1. Prioriteringslisten har 5 effektområder:

- trafiksikkerhed
- trafikafvikling
- skolevejsforhold
- forhold for cyklister og lette trafikanter
- miljøforhold.

I bilag 2 findes en beskrivelse af prioriteringsværktøjet. Af bilaget fremgår det også, hvordan de forskellige effekter beregnes.

Det nuværende prioriteringsværktøj beregner de forskellige effekter ud fra kriterierne. Dette kan der justeres på, hvis det ønskes. Følgende indgår for eksempel ikke i prioriteringen:

- er stien udpeget som supercykelsti?
- politisk prioritering
- klimabelastning.

Alternativ til cykelstiprojekter

Der er blevet stillet spørgsmål til, om nogle af de projekter, der fremgår af prioriteringslisten, kunne udformes på en anden måde. Det kunne være, at en sti blev anlagt som en grussti i stedet for med asfalt.

På mødet vil administrationen komme med nogle eksempler på hvilke strækninger, der kunne komme på tale samt et overslag over, hvad det vil have af konsekvenser økonomisk, både i anlæg og drift.

Gennemgang af økonomien til afsatte cykelstiprojekter

På mødet vil administrationen gennemgå de projekter, som tidligere er blevet bevilliget gennem puljen for cykelstiprojekter.

Økonomi

Midlerne til cykelstiprojekter er tidligere blevet prioriteret frem til 2027. I 2027 er der ca. 7 mio. kr. på budgettet, som endnu ikke er blevet prioriteret.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at sagen drøftes.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget drøftede sagen og vedtog,

- at der fastholdes en administrativ bruttoliste/prioriteringsliste over kendte forslag til cykelstiprojekter, men alene opdelt i tre prioriterede grupper
- at fastlægge de politisk prioriterede cykelstiprojekter indenfor cykelstipuljen for en 2-årig horisont. første gang på marts mødet 2024. Listen revurderes hvert år efter budgetlægningen for det kommende år
- at både bruttolisten og listen med de politisk prioriterede cykelstiprojekter indenfor en 2 årig horisont offentliggøres med en beskrivelse af proceduren på skanderborg.dk
- at undersøge mulighederne for at etablere borgeranlagte cykelstier/cykelspor i landskabet.

Bilag

Prioritering af stiprojekter 20231211

Beskrivelse af vægtningsparametre i prioriteringsværktøj til cykelstier

Punkt 7: Endelig vedtagelse af dispositionsforslag for Adelgade Syd

01.00.05-P22-1-22

Resume

Klima-, Miljø- og Planudvalget og Økonomi- og Erhvervsudvalget skal tage stilling til dispositionsforslag for Adelgade Syd, inkl. Asylgade fra Adelgade til Parkvej.

Sagsfremstilling

Klima-, Miljø- og Planudvalget og Økonomi- og Erhvervsudvalget har på møderne i december 2023 vedtaget supplerende principper for Adelgade Syd-projektet. Det skete på baggrund af den politiske workshop for de to udvalg på temamødet den 23. november 2023, hvor de allerede vedtagne principper og dispositionsforslaget for Adelgade Syd blev udfoldet, bl.a. i forhold til emnerne belægning, herunder genbrug af materialer, beplantning, opholdsmøbler og endelig med hensyn til indretningen af Asylgade fra Adelgade til Parkvej.

Rådgiver har herefter bearbejdet dispositionsforslaget, så der nu ligger et revideret og suppleret dispositionsforslag, se vedlagte.

Dispositionsforslaget er tilrettet på den vis, at de eksisterende plantegninger er opdateret med en ny løsning for Asylgade, mens de oprindelige tekstafsnit er fastholdt. I stedet er der indarbejdet et selvstændigt nyt afsnit bagerst, som beskriver de supplerende principper og udvalgte detaljer, der blev besluttet på temamødet den 23. november 2023. Materialet består dermed af en mappe med to overordnede afsnit, som tilsammen udgør dispositionsforslaget. Indledningsvis er indsat en læsevejledning, der fortæller om forslagens politiske tilblivelse og indhold.

Den videre proces

Efter vedtagelsen af dispositionsforslaget afholdes der i foråret 2024 en udbudsrunde, hvor der indhentes tilbud på detailprojektering. I tilbuddet vil tilbudsgiverne blive bedt om at redegøre for en række forhold, herunder særligt hvorledes de vil arbejde med materialevalg, genbrug og bæredygtighed, beplantning m.v.

Detailprojekteringen kan herefter ske i resten af 2024 med efterfølgende udbud af anlægsarbejderne i foråret 2025. Det er hensigten, at principperne for f.eks. brug af genbrugsmaterialer, beplantning osv. forelægges til politisk orientering i den første del af detailprojekteringen.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at dispositionsforslaget godkendes.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Bilag

Samlet dispositionsforslag for Adelgade Syd_januar 2024

Punkt 8: Endelig vedtagelse af Politik for Skanderborg Midtby

01.00.05-P22-1-22

Resume

Byrådet orienteres med denne sag om dialogen med midtbyens interessenter og skal tage stilling til den reviderede Politik for Skanderborg Midtby.

Sagsfremstilling

Klima-, Miljø- og Planudvalget og Økonomi- og Erhvervsudvalget har på møderne i september 2023 behandlet forslag til revideret Politik for Skanderborg Midtby. Udvalgene besluttede, at der skulle optages dialog med midtbyens interessenter med henblik på at drøfte eventuelle inputs til revisionen.

Der har november 2023 været afholdt følgende fem dialogmøder mellem udvalgte interessegrupper og administrationen:

15. november: Skanderborg Cityforening, Skanderborg Grundejerforening og repræsentanter for udlejere i Adelgade

15. november: Kulturhuset, Skanderborg Museum og Skanderborg Bibliotek

15. november: Foreningen Skønnest ved Skanderborg

22. november: Handicap- og Psykiatrirådet, Landsbyen Sølund, repræsentanter for FLOK (Pavillon 5)

22. november: Walters, repræsenterende de unge.

På de fem møder var der en generel positiv tilbagemelding både i forhold til den eksisterende politiks virke siden 2016 og forslaget til revisionen af politikken.

På møderne blev drøftet

- konkrete inputs til politikken ordlyd
- forslag til initiativer, som interessenterne kan bidrage med til realiseringen af politikken vision og strategispor.

De indkomne inputs er samlet i vedhæftede bilag "Dialog om rev. af Politik for Skanderborg Midtby, november 2023".

Her kan særligt fremhæves

- forslag om synliggørelse af smutveje og stiforbindelser på tværs af byen, herunder initiativer til navngivning af forbindelserne
- ønske om mere konsensus i den kommunale myndighedsbehandling og mere oplysning til ejere, lejere og cityforening om de gældende retningslinjer for, hvor der må etableres andet end butikker i lejemål i Adelgade med henblik på fastholdelse af byliv
- forslag om større samarbejde om mulighederne for udviklingen af detailhandlen i midtbyen
- forslag om mere historiefortælling i midtbyen og i Sølund-området
- ønske om håndhævelse af parkeringsrestriktioner og evt. betalingsparkering

- ønske om større inddragelse af de frivillige kræfter i realiseringen af politikken
- forslag om større sammenhæng mellem midtbyen og Sølund-området og øget synliggørelse af Landsbyen Sølund
- forslag om initiativet Den Aktive Mil kan fremme sammenhæng mellem midtbyen, Sølund-området og de rekreative arealer omkring Sølund
- ønske om flere prisbillige boliger til unge i midtbyen
- ønske om flere bymiljøer målrettet de unge, herunder at de unge inddrages tidligt i dialogprocessen om nye byrum og byggeprojekter
- forslag om, at en % af byggesummen ved nye projekter afsættes til kunst eller inventar, der bidrager til bylivet
- ønske om, at det bliver gjort nemmere i forhold til den digitale løsning for lån og reservering af kommunale vej- og grønne arealer.

Flere af ovennævnte ønsker og forslag er indarbejdet (vist med rødt) i vedhæftede forslag til Politik for Skanderborg Midtby. Øvrige ønsker og forslag indgår i den videre og løbende dialog med Midtbynetværket og de enkelte interessenter.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at den reviderede Politik for Skanderborg Midtby vedtages med de indarbejdede tilføjelser.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Dialog om Midtby Politikken nov 2023 Final

Skanderborg Midtby politik_suppleret efter dialogproces, final

Punkt 9: Politikontrol af sagsbehandlingstider

00.01.00-A26-5-23

Resume

Med denne sag gennemføres en politikontrol af kommunens sagsbehandlingstider på udvalgets område.

Sagsfremstilling

Skanderborg Kommune har en generel tidsfrist på 14 kalenderdage for besvarelse af henvendelser til kommunen. Borgerne kan derfor som udgangspunkt regne med, at der højst går to uger, før de får svar, når Skanderborg Kommune behandler deres sag. I nogle typer sager er det ikke muligt at færdigbehandle sagen inden for de to uger. Det kan være, fordi der mangler oplysninger eller andet i sagen. I de tilfælde modtager borgeren besked skriftligt, med oplysning om, hvornår man kan forvente, at sagen er færdigbehandlet, og der er endeligt svar.

Kommunen er forpligtet til - jf. Lov om retssikkerhed på det sociale område - at offentliggøre visse sagsbehandlingstider. Skanderborg Kommune har valgt at offentliggøre forventede, maksimale sagsbehandlingstider for alle henvendelsestyper. Oplysningerne på kommunes hjemmeside er gennemgået og opdateret for at sikre rigtig og retvisende information til borgerne, så der oplyses om realistisk om sagsbehandlingsfrister på alle områder. Politikkontrollen skal ses i forlængelse af info til Byrådet af 28. august 2023.

Sagsbehandlingstiderne kan ses her fordelt på områder: [skanderborg.dk](https://www.skanderborg.dk). En række af de gældende sagsbehandlingsfrister er knyttet til Byrådets kvalitetsstandarder på de forskellige opgaveområder – andre er fastsat administrativt som et led i udøvelsen af den umiddelbare forvaltning. I alle tilfælde gælder det, at der løbende følges op på de gældende sagsbehandlingsfrister gennem udvalgenes politikkontrollerende arbejde. For Klima-, Miljø- og Planudvalget omfatter det bl.a. sagsbehandlingstider vedr. byggeri, vand, miljø, vej, virksomheder m.v.

I 2023 har Klima-, Miljø- og Planudvalget tidligere behandlet sager om sagsbehandlingstider således:

- I april: standard for rottebekæmpelse inkl. sagsbehandlingstider
- I maj: politikkontrol på landzonesager inkl. sagsbehandlingstider
- I juni: politikkontrol på byggesager og virksomhedsområdet (miljø), inkl. sagsbehandlingstider.

Derudover har Økonomi- og Erhvervsudvalget i november foretaget politikkontrol på sagsbehandlingstider for byggesager.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning.

Punkt 10: Meddelelser

00.01.00-A00-81-23

Sagsfremstilling

Der orienteres om aktuelle sager.

Drøftelse af evt. deltagelse i

- KL's Klima og Miljø Topmøde i København den 11.–12. april 2024 under temaet: Natur og klima i samspil.
- Byplandage i Odense den 3.-4. oktober 2024.

Beslutning

Der blev orienteret om følgende:

- KL's Klima og Miljø Topmøde i København den 11.–12. april 2024 under temaet: Natur og klima i samspil.
- Byplandage i Odense den 3.-4. oktober 2024.
- Afgørelse i klagesag.

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning.

Punkt 11: Evt.

00.01.00-A00-81-23

Beslutning

- Status på snerydning
- Spørgsmål om evt. lokalplanændring for del af Adelgade
- Spørgsmål vedr. areal, der er overdraget til kommunen.

Punkt 12: Underskriftsark; Godkendelse af beslutningsprotokol

00.01.00-A00-81-23

Sagsfremstilling

Beslutningsprotokollen føres under møderne, og det forudsættes, at beslutningerne afstemmes undervejs i mødet - det kan f.eks. ske ved oplæsning af det protokollerede.

Beslutningsprotokollen godkendes og underskrives ved afslutning af mødet af de tilstedeværende udvalgsmedlemmer. Det sker digitalt ved at anvende knappen "godkendelse" øverst til venstre i First Agenda.

Bemærk, at godkendelse ikke kan fortrydes.

Beslutning

Udvalgsmedlemmerne underskrev protokollen digitalt på mødet.